

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. de küldendők az előfizetési díjak nyíltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor
 Fél évre 4 kor
 Negyed évre 2 kor
 Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtnak:
 Budapest: Goldberger A. V. & Eckstein B. hird. irod. Bécében. Schalek H., Dukas M., Ooppelik A.
 «Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyílttér petítóra 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

A szegény tanuló érdekében.

Legyetek irgalmasok, hogy irgalmasságot nyerjetelek.

(B.) Az első hó már lehullott, s a csipős, mérges tél hidege az utolsó aszott levelet is lepörgette a fákról. Az év minden szakának meg van a maga fény- és árnyoldala, előnye és hátránya. Így a télnek is. Ez alkalommal nem akarunk a tél méla szépségeivel foglalkozni, hanem annak sebeit, nyomorúságait kitérni, hogy nézzük, lássuk a szegénységet, a minnek a szárnya lebbenésétől megborongan az ember lelke meleg kályhája mellett.

A tél rémséges réme: a kis gunyhók lakóinak, hol az élet nagy tragédiái mennek végbe akkor, a midőn a természet szűzies fehér szemfedővel takarja be a földet.

Sokan, nagyon sokan vannak, kik aggodva, dideregve lesik a tél közeledtét, mert a meleget adó fa fogytán van, a kamara üres, a ruházat pedig az ősz gorbább szél ellen is alig ad némi védelmet.

És a szegénység, a nyomorúság e vátszoltjtjai vajjon mivel vigasztalják magukat?

A téli keresettel? Kevés, bizony nagyon kevés ez. Mert a tél sokkal többet kíván, mint az esztendőnek bármely része. Több fa, világító szer, melegebb ruházat, erősebb táplálék szükséges. A napok rövidebbek, a munka nehezebb, a kereset kevesebb.

Pedig élni kell, ha éhezve, dideregve is. Tél idején nagyon sok kenyérkereső apának dolgos két kezére nincs szüksége, s ha nincs munka, kereset, sok napokon keresztül a tűzhelyben nem gyul láng, az asztalra nem kerül tányér. A mindennapi kenyér is elfogy lassan-lassan, s a legnagyobb szegénység és nyomor út tanyát a szenvedő család otthonában.

Igaz, hogy nincsen ember a földön, a ki rózsákon fekszik; és ha van, úgy éreznie kell annak tövisét is. Ily tövisnek tekintetjük az élet útján a szegénységet is.

A ki erről meg akar gőzödni, menjen csak el városunk szélső házaiba, vagy a szomszéd falvakba, s találni fog elég hajlékot, melyet nem az irgalom, hanem csak a nyomorúság keresett fel. Sápadt arczu, didergő alakok lopva térnek be szegényes viskókba, fejükön néhány darab remegve szedett, messziről cipelt ágakkal, mely a kiállott szenvedések után egy kis meleget nyújt majd. És hány helyen sirnak éhező gyermekek, szenvedők elhagyott betegek? A hidegtől feje örökösen zárt ablakok, ritkán nyitott ajtó között megromlott levegőben, silány, alig képzelhető táplálék mellett minő élet lehet az!

Bizony keserves! És hányan vannak, a kiknek ez jut osztályrészül! Sokan, nagyon sokan vannak a szenvedők, kik a hidegtől, éhségtől roskadozva vánszorognak így télviz idején, s várják a jóságos szívű emberek,

jóteköny egyesületek segítségét, kik a leg-szentebb ideált szolgálják: az emberszeretetet.

És ezzel jelen soraink tárgyához értünk s azt az éhezők, a didergők érdekében a jóságos szívű emberek figyelmébe ajánljuk.

Városunk tanintézteiben sok oly szegény, helybeli és a szomszéd községekben lakó tanuló jár, kiknek bányadt, halvány arczáról kéri az a nyomorúság, szegénység, mely szülei otthonában honol. Ezeknek a szegény tanulóknak, a tél nyomorultjainak érdekében akarunk néhány sort intézni városunk jószívű vendéglőseihöz, s vagyonos embereihöz.

Igaz, hogy így tél idején szinte elkerülhetetlen alkalmosságokból divattá vált felszólalni a szülőkközök érdekében.

Mi azonban nem ennek divatnak hódolunk jelen sorainkban, hanem az őszinte részvét készlet bennünket, hogy irgalmasságra kérjük azokat, kiket a szerencsésebb sors az irgalmasság gyakorlására készítetett.

Ezek a szegény tanulók, kik kora reggeltől délután 4 óráig az iskolában töltik a nap legnagyobb részét, bizony téli hónapokban alig látnak meleg ételt, a magukkal hozott kis száraz kenyér egyedül táplálékuk, s bizony ily csekély eledel mellett alig képzelhető, hogy a szellemi foglalkozásban is versenyt álljanak a többi rendes, meleg ételben részesülő kis pajtásaikkal.

Nem is lehet csodálni, ha a tél második rémséges réme: a gyermekbetegség az ilyenek

T Á R C Z A.

A karácsonyi „Bethlehem“.

Ira: Brauner Lajos.

A barátságos ősz, mely lépten-nyomon a természet haldoklását tárta szemünk elé — ma már a komor tél váltotta fel. Az ég, mely ragyogó kék színben mosolygott nem rég, nagy sűrű palásthoz hasonlít, mely alatt sűrűn hulló hó-pelyhek őrök kedves, envelő játékkat.

Fehér színben tündöklök minden! A hó, a természet szemfedője nem kímél semmit, nem nyújt előnyt senkinek; a lapályos mezőkre, a magaslatoik fáira egyaránt leszáll, olyan mint a sors, mely ma palotákba, holnap kunyhókba tér be. Csak egy valamit nem tud eltakarni, a mit pedig a sors leginkább ér: az emberi szívet.

A természet nyugalmas téli álmát alussza. Azok az eleinte csak szállingózó, de később mind sürűbben hulló hideg, csillogó hó-pelyhek, melyek bejelentik a komoly télet, különféle hangulatot keltenek az emberek lelkében. Ésik a hó! Itt a tél, jön a kis Jézuska nemsokára! S az ártatlan gyermekek kicsiny szíve örömtől, boldogságtól dobban meg... Ésik a hó! Most már csakugyan lehet majd szánkázni, a tükörsima jégen csusz-kálni, kocsolyázni... s a hó megjelenése azt is hirdeti az ő kis szivecskéjüknek, hogy közeledik a karácsonyi szünet.

Rövid két hét, s eljön a szép karácsony, feljön a bethlehemezés csillaga; de ideje is már, hisz oly epedve várja a gyermekesereg ezt az időt,

hogy reggel az első, s este az utolsó gondolatát csak ennek szenteli.

A „Bethlehem“ — a kereszténység drámájának e kiindulási pontja — a karácsonyi szent ünnepek alatt egész napjaink sok századon keresztül szerzett örömet a családi boldogság esztéjéhez, mert a „Gloria in excelsis Deo“ mennyei dallamának zengete nemesak az Úr fölszentelt szolgálóinak, hanem a hívők millióinak lelkét is boldog örömmel tölti el a Megváltó születésének napján.

Ezt a kedves napot nemesak az Isten házában s a dugzagdagok palotáinak termeiben, hanem a szegénység szerény kunyhóiban is nevezetes emlékü jelenetekkel ülték meg egykoron. Ma már fájdalom, ezek a karácsonyi misztériumok mind gyérebbek lesznek, s rövid idővel a rendes szervezett Bethlehem-társaságok egészen el is fognak tűnni.

Elmulik minden; az egykori ártatlan népies jellemző mulatságok tréfáiról maholnap csak az emlékezet fog beszélni, sőt talán az se, a karácsonyi misztériumok magasatos jelenetei nagyon szűk körben találnak már hallgatókra s a még talán itt-ott gyakorlatban levő népies szokások közé is erősen szórja már konkolyát az immoralitás.

Muraközben, melynek népét az igazi vallásos érzület hatja át — is gyakorlatban voltak régebben az ily karácsonyi misztériumok megtartása, értem a Bethlehem járást.

De ez is már hova tovább veszíteni kezd régi népies szokásából, s rövid idő múlva talán száműzetik is a családok köréből.

Most, hogy az ifjabb generáció szellemi kincseit magyar tanítók kezéből nyeri, kik az ifjúságot édes anyanyelvük minden bántalmazása nélkül oktadják a zengetes magyar nyelvre, időszertűnek találom, hogy megismertessem muraközi t. kartársaimat egy oly karácsonyi misztériummal, mely úgy vállalkozási alapjánál, mint kellemes dallamánál fogva bizonyára csak hasznára, üdvére fog válni a jövő nemzedéknek.

Hiszen a karácsonyfa gyertyáinak fényét csak sokszorosítják a szép misztériumoknak előadásai, s a mellett a gondjaira bízott gyermekesereg magyar nyelven zengi el a szeretet Istenének, a Messiásnak eljövételét.

Az alábbi hazaszerte szokásos operetteszerű Bethlehem játékok, tekintettel népies iráyára és könnyű dallamára, igen gyorsan sajátíthatják el a nagyobb tanulók. Az egész játéktársaság 8—10 tiszta csengő hangú ifjakkól áll, kiknek 4—5 tagja anyagi jelmezen, tiszta fehér gyolcsruhában van öltözve, míg a többi 4—5 a pásztorok szerepeinek megfelelőleg nagy botokkal, s az öreg pásztor ősz parókával s kifordított subával van ellátva. Az egész társaság a fényesen kivilágított templommal a Bethlehemmel karácsony előestéjén utra kel, sorba vesz a faluban vagy városban minden házat, hogy mindenki részesüljön a Bethlehem örömeiben.

Ezen karácsonyi misztérium játékát, melyet Balla Máttyás író állított össze, a következőképp foly le:

1. Jelenet. Bejövén a pásztorok a szobába, mindjárt az ajtó mögött térdén állva éneklük

között járványvá lesz. Az iskolákat itt-ott becsukják, a temető pedig egyre népesedik. Sokszor az éhség mellett az ily szegény tanulók még hosszabb, s gyakran fásaszító utat is kénytelenek megtenni, míg a szülei házába érnek, s ott is bizonyára nem meleg étel, meleg szoba várja őket, hanem az édes apa, édes anya keserves s könnyet facsaró kifakadásai a czudar hideg, a goromba szél, s a nyomorúság miatt.

A jó szívek munkájáról így tél idején nagyon sokat lehet hallani országsszerte. A kicsinyeket, a kiknek nincs téli ruhájuk, jólelkony urnók öltöztetik melegen, s mindenfelől folyik a gyűjtés tejre, zsömlére, meg más harapni valóra. Az éhező iskolás gyermekeken kinek ne esnék meg a szive? Szegény csöppségek, alig hogy elindultak az élet rögs útjain a maguk lábán, máris szenvednek. Hiszen nem vétettek a szegények még senkinek sem! Az ilyen igazságtalan szenvedés bizonyára mindenkit meghat.

Az ily szegény, éhező tanulók segítségére hívjuk fel városunk áldott szívű, jószágos lelkű vendéglőseit, vagyonosabb családait. Hiszen ezek háztartásában mindig többet főznek, mint a mennyit megesszik a család és a cselédség. Néhol annyi az ételmaradék, hogy jól laknék belőle 1—2 szegény tanuló. Azonkívül kenyér, zsemle, gyümölcs bizony sokszor a szemetes ládába kerül, amit az az éhes, szegény iskolás fiu mohó étvágygal elköltene.

Erős a hitünk, hogy jószívű vendéglőseink és vagyonosabb polgáraink mihamarább lehetővé fogják tenni az irgalmas szívekhez intézett sorainkat; a szegény, éhező tanulóknak a tél idejére szives készséggel segítséget nyújtanak, s ezen emberbaráti nemes tettükkel nemcsak az éhezőknek szerezeok örömet, hanem önmaguknak érdemeket is.

A Zrinyi-émlék ügye.

Lapunk mai számában mutatjuk ki a vas megyei, felső-eöri adakozókat, kik Fejér József grófi mérnök ur buzgólkodása folytán jutottak a mi gyűjtő ivünkhoz. Fogadják a

felső-eöri igen tisztelt adakozók adományaiért, valamint Fejér J. mérnök ur szives érdeklődéséért és buzgóságáért hálás köszönetünket!

Köszönettel tartozunk dr. Márczius József hrastnigi bányaorvos urnak is, ki szives volt távol szülőföldjétől a Száva partján gondolni a csáktornyaiak kegyeletes mozgalmára.

Harmincznyolczadik kimutatás:

Hrabovszky István	Felső-Eőr	4 k.
Dezse Gyula	"	4 k.
Laki János	"	2 k.
Koczor Frigyes	"	2 k.
Frankl Miksa	"	2 k.
Dr. Kasper Sándor	"	2 k.
Dr. Stamm Lajos	"	2 k.
Gneth Gyula	"	1 k.
Tuboly Lajos	"	1 k.
Lauringer István	"	1 k.
Dunst János	"	1 k.
Hámon Ferencz	"	1 k.
Dr. Lichtig Gyula	"	1 k.
Dr. Hauler Pál	"	1 k.
Molnár Sándor	"	1 k.
Köhler János	"	1 k.
Dr. Márczius József Hrastnigg		10 k.

Összesen: 37 k. 00 f.

Lapunk m. szám. kimutatása 2415 k. 11 f.

Az eddigi gyűjtés eredménye 2452 k. 11 f.

A további gyűjtés eredményét lapunk jövő számában fogjuk folytatónak közölni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hivatalos látogatás.** Csértán Károly alispán és Schulzberger Alajos megyei főszámvévő f. hó 4-ikén megvizsgálták a csáktornyai szolgabírói hivatalt a melyet rendben találtak.

— **Lapunk** mai számának a szegény tanulók érdekében irt vezércikkét városunk jószívű vendéglőseinek és vagyonosabb embereinek nagyrebcsüilt figyelmébe s jóakaratába ajánljuk. Kegyeskedjenek módot találni abban, hogy a szegény éhező iskolás gyermekek a téli időben, a mikor tanítási nap van: meleg ételhez jussanak. Meg-

jegyezzük e helyen, hogy az állami tanítóképző-intézet gyakorló-iskolájának tanulói közül naponkint mintegy 20 tanuló részesül azon jótéteményben, hogy meleg ételt kapnak az intézet köztartásából. Azon jószívű, s áldott lelkű urak, kik szives készséggel hajlandók étellel az éhező iskolás gyermekek baján segíteni, méltóztassanak ezen humanus szameberszeretettel fényesen igazoló tettüket a további intézkedés végett a községi népiskola igazgatójánál, Polyák Mátyás urnál bejelenteni.

— **Hivatalos látogatás.** Ferenc József zalaegerszegi csendőr-százados f. hó 12-én megvizsgálta a csáktornyai csendőr-órst, a hol mindent a legnagyobb rendben talált. Innen Mura-Szerdahelyre utazott.

— **Esküvő.** Kreutz Lipót helybeli kereskedő f. hó 8-án tartotta esküvőjét Anghälzer Lázár károlyvárosi magánzónak kedves leányával Ilonka kisasszonnyal.

— **Athelyezések.** Böcs József csáktornyai csendőr-órsvezető L tenyére, helyezettelt át, helyébe Horváth Lajos letenyei órsvezető neveztetelt ki.

— **Választmányi ülés.** A helybeli kisdédóv-egyesület a jövő szombaton, deczember hó 21-én délután 5 órakor választmányi ülést tart. Az ülésnek egyik fontos tárgyát képezendi a Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszternek a kisdédóvoda segélyezése ügyében érkezett leiratának tárgyalása.

— **Halálozás.** Úzvegy Schlesinger Józsefné született Pulay Julia urnó magánzónó végelgyengülés következtében 82-ik évében elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja az elhunyat. Nyugodjék békével!

— **Értesítés.** Ugy a helybeli, mint a vidéki t. olvasó közönség becses tudomására hozatik, miszerint a helybeli községi elemi népiskola tanító, ifjusági és népkönyvtárának közel 4000 kötetlet és füzetet tartalmazó művei a t. olvasó közönség használatára bocsájtának. A könyvek f. hó 15-től márczius hó végéig minden szerdán 10—12-ig és vasárnap 9—11 óra között a könyvtár helyiségében (községi népiskola, emelet) kivethetők, illetőleg kicserélhetők, ha a t. ol-

Tárkányi Énektára 93-ik dallamára a következő verset:

Isten jó Atyánk,
Halljad jámbor néped;
Ki reményeink
Napjaid kiméred ...
Óh nagy Jehova!
Küldd le Messiásunk,
A te szent Fiad',
Kit epedve várunk.
Itt van az idő,
Jóni fog bizonynyal,
Mint jósoltattott
A próféták által ...

Midőn a végső fordát éneklék már a pásztorok, következők a

2. Jelenet. Ezen jelenet kétféleképpen történhetik. Ha van helyiség: azon szoba ajtóval, melynél a pásztorok állnak, szemben nyíló szoba ajtón megjelennek az angyalok és az ajtónál megállapodva éneklék az egyik angyal az alábbi verset. Ha pedig nincsen helyiség, akkor ugyanazon ajtón, melynél a pásztorok térdenek, jónék be s hirtelen az asztalig mennek s miután a magukkal hozott Bethlehemet elhelyezték, az egyik angyal ezt éneklék:

Fődicőség Istenünknek!
Mennyekben dicsértessék;
Jámbor igaz embereknek!
Lent a földön békeesség;
Mert a földre szállt az ige,
Kit remélt ezred év!

A pásztorok ezalatt csodálózva hátradőlnek, mintha megijedtek volna ... s az angyalok ujra énekelnek:

Mennynek s földnek üdv reménye
Bethlehemben született;
Isten fia emberré lett
Hozván örök életet;
Egy szűz méhnek szent gyümölcse,
Az írást hogy hűn betöltse,
Földre szállott az egekől,
Győzni a halál felett.

Ezen éneklés alatt a pásztorok arczra borulnak; mire az angyalok egyike őket felbátorítandó zengi Tárkányi Énektára 91. darabja szerint:

Pásztorok, pásztorok, ne féljete!
Buzduljon hálára hó kebletek ...
Szűzesség liljoma kivirágozott,
S megtermé az égi szent virágot.

Ott fekszik Bethlehem jászoljában,
A kiben az élet s igazság van;
Menjetek sietve őt dicsérni,
Emberek nevében őt üdvözölni ...

Ezután az összes angyali kar Tárkányi Énektára 95. darabja szerint zengi:

Minden lélek örvendjen, örvendjen,
Szent hozsannát zengjete!

Nagy vigaság hassa át
A menny és a föld honát ...
Szent szerelmünk tárgya
Szállt le a világra,
Mint jövendőttetett.

Alle-alleluja!

Nagy-sietve menjenek, menjenek
Bethleembe pásztorok! ...
Mert bizonyval ő leszen,
Kit óhajtottak összesen.
Ő leszen királytok,
Kit oly rőgen vártok,
Áldást ont reátok.

Alle alleluja!

3. Jelenet. A pásztorok bátorodva fölkelnek s mintha Bethleembe indulnának, körmenetileg járnak a szobában, míg a következő éneket Tárkányi Énektára 96. dallama szerint el nem zengik:

Mint az angyalok, mi is pásztorok
Örvendjünk,
Mert az üdvnapja fénnnyel áthatja
Nagy éjünk ...
Kised Jézusunk, hozzád járulunk
Sietve,
S mely epedve várt, oh lövelj sugárt
Szívünkbe ...

vasó közönség ezen szándékát előzetesen az intézet igazgatójával tudatja, annál a ki-veendő könyvek értékének megfelelő 4 ko-ronányi biztosítékot tesz le, s erről az el-ismervényt a könyvtárnoknak felmutatja. A ciklus befejezése után, vagy ha az illető az olvasással előbb felhagy s ezen szándé- kát kijelenti, biztosítéka azonnal visszafizet- tetik. Az olvasási díj minden kötet után 4 filléren állapították meg.

Zalavármegye törvényhatósági bi- zottsága f. évi december hó 9-iki közgyűl- esen a közig. bizottsági tagságból kilépő 5 tagot újra megválasztotta, u. m.: Eperjessy Sándort, dr. Gyömörey Vinczét, Hertelendy Ferenczet, Koller Istvánt és Ziegler Kálmánt, a meghalt Skublics Jenő helyébe Szily Dezsőt.

Halálözlos. Rák Pálné született Nagy Emilia f. évi december hó 9-én délután 3 óraker, életének 56. évében Kassán el- hunyt. A boldogultnak földi maradványai l. hó 11-én délután 2 óraker tételtek a kassai központi temetőben nyugalomra. Az elhunytat férje és fia Adolf siratják. Áldás poraira!

A korcsolya pályáról. Tel apó igen korán beköszöntött, úgy, hogy a korcsolyá- zást az ifjúság már megkezdte. Vigan peng a Halifax a tó sima jégükrén, s ifju leány- kák rózsás arcukkal letjenek hol párosan, hol hármasan a megdermedt elem hátán. Városunkban a Zrinyi-vár melletti jégpálya már megnyílt, s a tagok szorgalmasan látog- atják. A jégpálya használhatóságát napon- kint a kék-fehér zászlócska, vagy a kor- csolya jelzi, mely a Főtér ivlámpájára van mindenkor kitűzve.

A vármegye törvényhatósági bizot- ságának f. évi szeptember hó 9-én s folyat- va tartott közgyűlése 23165/388. jk. sz. alatt hozott határozatával, az 1886. XXI. t.-cz. 79. §-a értelmében loganatosítandó ál- talános tisztújítás határnapjául f. évi de- cember hó 16-át tűzte ki, e czéloból az említett napon és a szükséghez képest a következő napokon Zalaegerszegen a vár- megyeház gyűléstermében délelőtt 10 óraker megnyitandó tisztújító közgyűlés fog tartatni. Miről a törvényhatósági bizottság t. tagjai tisztelettel értesitem oly figyelmeztetés mel- lett, hogy ezen közgyűlésen a törvényható-

ság egyetemét már az 1902. évre igazolt törvényhatósági bizottsági tagok fogják képviselni, s az illető bizottsági tag urak az ide mellékelte névre szóló igazolási jegyüket a közgyűlési terembe belépésük alkalmával fel- mutatni sziveskedjenek. Kelt Zalaegerszegen, 1901. évi december hó 3-án. Dr. Jankovich László gróf s. k., Zalavármegye főispánja.

A csáktornyai téli gazdasági és házi-ipari tanfolyam közebe jött akadályok folytán csak jövő évi január hó 8-án, szer- dán délelőtt 10 óraker fog megnyitattni Buzáson a Magyarevits-féle házban. A tan- folyam 6 hétig fog tartani; látogatása telje- sen ingyenes, mint ez már e lapok f. évi december hó 1-én a 48-iki számban kö- zölve volt. Az ingyenes helyekre eddig már 15 gazdafiú lett fölveve; még 5 ingyenes hely áll rendelkezésre, mely iránt a kis- gazgák fiait jelentkezhetnek akár Abonyi gazdasági szaktanárnál, akár Ulicsny borá- szati- és szőlészeti-felügyelőnél Csáktornyan. A tanfolyamra bejáró s önkéntességükön itt tartózkodni akaró gazdafiúkból még 9—10 vehető föl. A tanfolyam vezetősége. A fel- vételi feltételek e lapok 48-iki számában közöllettek.

Táncmulatság. A szelencei nafta- bányák hivatalnokai kara a mura-szerdahelyi Szivos Lajos-féle vendéglő termeiben f. hó 6-án a munkástársépítész javára mulatságot ren- deztek. A minden tekintetben igen sikerült estén az egész vidékről igen sokan vettek részt a mi szép összejövetel juttatott a nemes czélra.

Szerencsétlenség. Szersán András 35 éves bottornyai földműves f. hó 10-én a község melletti erdőben fakivágással fog- lalkozott. Egy hatalmas törzs esése elől nem elég gyorsan ugrott felre, mely reá esett és a szerencsétlent agyon-sújtotta.

Elgázolt tehén. A déli vasut egy tehervonata f. hó 12-én a dráva-öböl határ- ban elgázolta Splik József egy tehénét. A kár 120 korona.

A munkaszüneti törvény újabb ki- vételei. A kereskedelmi miniszter újabb ren- deletet adott ki a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtási rendelet egyes szakaszainak módosítása tárgyában a mely- ben a pékipari munkát veszi ki a munka- szüneti törvény alól és a pékműhelyekben vasárnap délelőtt 10 óráig enged dolgozni, a kenyér és péksütemény, tej- és gyümölcs- elárúsítását és hazhoz szállítását pedig az egész napra szabaddá teszi.

Vedekezés a gyermekbetegségek ellen csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képe- sége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, hogy hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyasztanak, mely czélra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert íze, szaga nincs és táperjeje igen nagy és könnyen emészthető. Üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

A vadgesztenye értékesítéséről igen érde- kes adatokat olvasunk egy hazai előkelő gazda- si szaklapból. Azt mondja az czikk, hogy a szé- kesfőváros erdőresterre a Budapest határában levő összes fasorok vadgesztenyéit vállalkozókkal gyű- jtetni s azt Pápára szállíttatja, a pápa-ugodi hit- bizományi uradalnak vadaskertjeibe loco Budapest métermázsánként 3 korona 60 fillér tiszta haszon mellett. A hitbizományi igazgatóság a gesztenyét a vadak láplálására használja, melyek azt szivese- ben eszik, mincz a burgonyát, a mennyiben héjja egy kis tant, bele pedig kevesebb vizet tartal- maz, mint a burgonya s így nem is fagy meg olyan könnyen, mint az utóbbi, úgy, hogy a vad a gesztenye élvezete folytán erősbodik, a bur- gonyától pedig az esetben gyöngül, ha megfagy az, mert akkor hasmenést okoz.

Földrengés. Megyénk északi részén f. hó 12-én éjjel heves, kelet felől jövő, hullámszerű földrengést észleltek, melyet tompa moraj kísért. Egyes épületek érzékeny kárt szenvedtek.

Siska Ignác jónévi pécsi fényké- pész-mütermét Csáktornyára Erzsébet-tér helyezte át. Mai hirdetésére felhívjuk becses olvasóink figyelmét.

Jóféle sáfrány termelése. Felhívjuk gazd- áink, de különösen gazdasszonyaink figyelmét a jóféle sáfrány termesztésére, a mely helyes terme- lési elvek követése mellett kat. holdanként 350—400 korona tiszta jövedelemhez is juttathat. Jó erőben levő földet kíván, de a friss istállótrágyát nem szereti; sokkal helyesebb szőlőtörkölyvel vagy műtrágyával trágyázni. A kertileg megmunkált földbe szeptember elején ültetjük ki a sáfrány- hagyományokat, azokat tavasszon át gondosan gyomláljuk s a következő év Szent Mihály napján virágait szedjük. A sáfrány 3—4 évig hoz jó ter- mést. A hozam kat. holdanként 20—30 kg., a mi tekintettel a sáfrány nagy értékére és kelendő- ségére, kitünő jövedelmi forrás.

Vasuti menetrend Csáktornyan.

Indul: Kanizsa felé reggel 4 óra 39 perc gyorsvonat. Kanizsa felé délben 11 óra postavonat. Kanizsa felé délután 4 óra 2 perc gyorsvonat. Kanizsa felé éjjel 10 óra 7 perc postavonat. Kanizsa felé reggel 5 óra 52 perc vegyesvonat. Pragerhof felé reggel 6 óra 6 perc postavonat. Pragerhof felé délután 1 óra gyorsvonat. Pragerhof felé délután 4 óra 15 perc postavonat. Pragerhof felé éjjel 1 óra 17 perc gyors- vonat. Zágráb felé reggel 4 óra 44 perc vegyesvonat. Zágráb felé délután 4 óra 20 perc vegyesvonat. Varazsdig reggel 6 óra 15 perc vegyesvonat. Varazsdig este 10 óra 17 perc vegyesvonat. Varazsdig délben 11 óra 44 perc vegyesvonat. Varazsdig délben 1 óra 20 perc vegyesvonat. Bobára reggel 6 óra vegyesvonat. Egerszegre dé- lután 4 óra 28 perc vegyesvonat. Érke- zik: Kanizsa felől reggel 5 óra 51 perc postavonat. Kanizsa felől délután 12 óra 57 perc gyorsvonat. Kanizsa felől délután 4 óra 1 perc postavonat. Kanizsa felől este 7 óra 56 perc vegyesvonat. Kanizsa felől éjjel 1 óra 14 perc gyorsvonat. Pra- gerhof felől reggel 4 óra 36 perc gyors- vonat. Pragerhof felől délben 10 óra 50 perc postavonat. Pragerhof felől délután 3 óra 59 perc gyorsvonat. Pragerhof felől este 9 óra 55 perc postavonat. Varazsdról reggel 4 óra 18 perc vegyesvonat. Varazs- dról reggel 5 óra 38 perc vegyesvonat. Varazsdról délben 12 óra 50 perc vegyes- vonat. Varazsdról délután 3 óra 50 perc vegyesvonat. Zágrábról délelőtt 10 óra 55 perc vegyesvonat. Zágrábról este 9 óra 30 perc vegyesvonat. Egerszegről délelőtt 8 óra 42 perc vegyesvonat. Bobáról este 9 óra 42 perc vegyesvonat.

Egy régi megfigyelés. Egy szorgalmas uj- ságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorol- ogiai intézetnek és Falnak az idő jóslása több- nyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik száraz hideget jelez. Bármelyik kö- vetkezzék is be, meghülnének ki vagyunk téve s ilyenkor jó a valódi, de csakis a valódi Réthy-féle pemetelő-czukorka.

Pollák Bernát ékszerész mai hirde- tésére felhívjuk b. olvasóink figyelmét.

A Horgony Pain-Expellor igazi népszerű háziszere lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, esípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéstek elő, sőt járványkornal, minő a kolera és hányóhas-folyás, az altstenek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszere jó eredményel használható az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 kr. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásá- rás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony- Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment«-et tessék kérni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell.

Felolós szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és lapkiadójados:
FISCHL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Ekkor megállván, az öreg pásztor Tárkányi Énektára 99. d. szerint örömmel éneklí, egyszerű- smind mutat az asztalon álló Bethleheimre.

Pásztorok, pásztorok,
Im ott, hol fény ragyog,
Ott leszen a szent kisdéd,
Kit angyalok hirdetnek;
Nagy fényvel
Itt a jel...
Im e rongyos istálló lesz bizonynyal
A hely, hvőv igazított az angyal.

Egészen a Bethlehem elé járulván, megál- nak s Tárkányi Énektára 78. d. szerint éneklík:

Drágalátos égi gyermek!
Údvössége az embernek;
Kit a jámbor lelke nyer meg.

Már négy ezred évig gyászol
A föld — s im most e sz. jászol
Napként űzi az éjt távol...

Szent szerelmed bíborán át
Ontd a hit szent világát,
Mely teljes megnyugovást ad.

(Folytatása következik.)

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jožefa urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischer Filipova, kam se predplate i obznane pošiljau.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor
Na pol leta . . . 4 kor
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse« »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Navuki za december.

Dober gazda tak dugo orje, dok samo zemlja pusti, ali duga jesen je dosta prilična bila k tomu, kaj smo oranje, osobito pak gliboko jesensko oranje mogli zvršiti.

Jako je znamenito delo u decembru mesecu i gnojenje. Kak gnoja vun znosi-mo, naj ga neostavimo u kupah jer tak lahko zgubi svoju jakost, koju pak, ako ga taki raztepemo svu da zemlji.

Sa živinami u stali se takaj moramo pobrinuti. Štalu je treba luffati, jer i živinam ravno tak kak i čoveku je potreban zrak.

U sadovnjaku u vrtu je treba pogonjiti zemlju, prekopati i preobrnuti.

Jedna znamenita stvar, kaj takaj sada je najbolše zvršiti je pobelenje, tojest poličenje drevah.

Iz toga dvojega hasna imamo. Jeden je to, da vapno uništi one kukce, koji su se pod koru skrili, i sajednim uništi mehina, koj iz soka sadovnog drevja živi. Toga hasnu nesměmo za maloga držati, jer pod korom najhujši kukci se sadržavaju, koji na protuletje počeuju jesti drvo; a mehina nē samo, da kvari nego i na nikaj dēne drvo,

jer mu soka vun izceca. Ali ako hoćemo, da budemo hasen imali iz pobelenja, moramo lićiti, da vapnova juha i pod kožu dojde, gde su kukci, te i do mehina.

Vapno oslobodi drvo i od zmrzavice. Nije to treba tak razmeti, da pobelena drva nebi mogla zmrzti, ali jer je vapno belo a bela farba pak od sebe odbija sunćene trake, dakle pripreći to kaj bi drvo se podana raztopilo i sok sēm tam počel iti, kak pri onih koje nēsu poličene, te se po noći lahko zmrzneju zbog toga.

Da bi pobelenje drevja proti zajcom takajse dobro bilo, to nije treba veruvati. Ako u vapnenu juhu zvun drvenog pepela i marvinskog gnoja i marvinski žuč zmešamo, onda je malo je oslobodjeno od zajcov, jer žuč je hudog teka, ali ako su zajci jako gladni onda niti to nikaj nehasni.

Takva vapnena juha, koja je proti zajcom mora imati u sebi i ilovaću tojest zutu zemlju.

Pri drēvah samo truplo i debeleše kite moramo pobeliti.

Pobelenje, ako je samo moguće u lēpim sunćanim vrēmenu zvršimo, da se more posušiti, jer je tak stalneše, deždj ga tu-

liko neizpere doli, kak pak ako je još nē suho.

Sa tēm smo zvršili sa pobelenjem drevja. Sada idemo dalje.

U žitnici je žito treba premešati, kaj se ne izkvari.

Repu, krumpēra takaj sada moramo u jame spravit, jer u decembru je lahko već zima pak ako dobro nespravimo se zmrzne. Kaj pak se jedenkrat već zmrzne, ono hasnavati nemremo, jer izgnjili.

U goricaj malo posta imamo. Zeleno cepljenje pogrobamo. Mehinsko cepljenje sada počnemo. Kitiće za sadjenje dobro spravimo, jer mokrina, ili zima je lahko na nikaj spravi.

Precejanje novoga vina je takaj u decembru vrēme.

Mladinu dobro moramo zadržavati, tojest hraniti, da budeju zimu sēm leže pretrpele.

Zvun toga se naj svaki gazda trsi, kaj si bude i dušu izobražival. Dugi su večeri naj čita hasnovite knjige, naj ide u društvo, jer sada nē samo dober pop — nego i dober gazda se do smrti vući. —

— L. R. J. —

Z A B A V A

Smrtna osuda.

Kak je ovoga lista Vandero odperl, odmah je obledel i zrušil se na stolec. »Tu njim je veli, pružajuć professoru komadić papira — nikaj drugo, kak mitvećka glava — navadna smrtna osuda Maffije. —

Professor čisto začudjeni jedno malo vrēme pregleda taj komadić papira — na jedenput oštro reće:

»Oni moraju kak moguće fletno odvud vkraj.«

»Pak gde bi guder bil, u taljanskoj zemlji, — reće Vandera. — navek sem u rukah Maffije — i vsigdi budu na me oko imeli.

Ali mi smo tu na granici, t. j. jeden berzi čunac — koj nas poleg strmca u jedno sigurno mesto slučajno i do Rima odpravili more

»U tom slučaju bi moral nekoje bro-dare upotrebiti — ovi pak su sigurno u službi Maffije, i tak sila na suham ili na vodi bi hotel odvud vući, vsigdi na me pazi-ju. Pak nigdi nebi mogli bolje svoj cilj me-nē vubiti — postiči kak na morju, na od-pertoj vodi.«

»Misliju oni, — pita professor, da bu-deju ovi ovu osudu u kratkom vrēmemu i izveli — makar znaju, da sem i ja u njih-ovom društvu ovd.«

»Navadno osudjeniku jošće nekoliko dan-ov daju mirovati, samo da mu stim jošće pogorsaju stanje njegovo — jer strah — u

kojem preadja — ga samo mući, a pomo-ći si nemre. — Nemisim, da bi svoju no-kanu tak dugo izvesti hoteli, dok je jedna stranjska peršona — koja nepripada tomu društvu ako mene, — ali kaj mi to koristi oni nemreju za na vėke i nerazdruživo moj čuvar biti.«

»Barem 24. vure«, odgovori professor i to bude dosta vrēmena. —

Nakan duljega dogovora su anda us-tanovili plamuma, poleg kojega bi se mo-gućnost pružila, da žertvenika ovoga društva oslobodiju. Antonio stari kućuš gospoda-rev, kojemu su čela stvar potemno na zna-nje dali — je na večer pred vsimi službe-niki naredbu dobil, kola za prvi odhadja-jući vlak priredjena imeti, — ar da g. pro-fessora na željeznicu odpeljati imel bude. —

Noć je prespal Vandera u hiži svoje-ga gosta. U jutro je stajala kočija pred ganj-kom i buduć je vrēme deždjevno bilo — je krov od kočije bil gori potegnuti, zato se to nikomu nije niti čudno vidlo. Za kratek čas dojde kućijaš sa kufram gostovim — zatim on sam — tak je kočija odišla.

Iz jednoga stanja u dvorištu je inš-pektor to sve gledal, i kad je prešel okoli hiže gospodarove i gospodara opazil na ob-liku u navadnoj opravi novine čitati, akop-rem mu lice zbog debeloga zida nije mogel točno videti, bil je čisto vmirjeni.

Dakako, da bi bil mogel lice gospoda-rovo videti, odmah bi bil spazil, da to nije njegov gospodar, već gost koj je gospodar-ovu opravu oblekel i u rukah novine deržal.

U tem toga je Vandero došel na že-ljeznicu, pak je s kartom, koja je već pre-di bila pribavljena, jednako na u ovom hi-pu dolazeći vlak skočil, da se odpelja, akop-rem ova opreznost nije bila baš od potrebe, buduć na željeznicu poleg deždjevno vrēma tak rekuć izvan željezničkih službenikov nikoga bilo nije . . .

Kućiš se je s pokritom kočijem nazad povrnuo na imanje, pak je jednako pred štēnge stal, tam se malo zamudil — i on-da stopram pred štalu odiral, — gde je od-mah drugim u službi gospodarovi se na-hadajućim pripovedal, da je vlaka zamudil i tak je moral gosta nazad dopeljati.

To se je odmah i dokazalo, kad je gost za kratke pol vure iz hiže vun stupil, pak počel svoju navadnu šetnju po vrtu.

Ovu šetnju je upotrebil, da je i do su-seda došel, koj je već predi hotel imanje kupi, i tam je u imenu Vanderovom prodav-noga Kontrakta napravil — i na temelju jed-ne kvitancije njegove i peneze u ruke prij-el.

Naravska stvar, da je k sljedećemu vla-hu opet stajala kočija pred štēngami, ali sad već ne onak kak prvi put, nego odperto bez da bi krov bil gori potegnjeni, tak da je osobu u njoj sedeću vsaki lahko mogel vi-deti. Sad već nije bil zamudjeni vlak nego je professor došel do Rima, — gde ga je Vandero već dočekal, i kad mu je peneze uručil, odputoval je u svoju domovinu k bratu svomu, gde ga već Maffija dostiči mog-la nije. —

— K y. —

Vgrizenje steklih živinah.

Steklost je velika bolest, koja se osobito najvišekrat pri psi pokazuje, ali more napre dojt i pre maćkah konjih, volih, oslov i pri svinjah.

Kada se steklost na psu poče pokazivati naproti onoj naravi koju je imel dobi drugu narav, tojest on pes koj je prije navek vesel bil sada je pokvapljeni i žalosten, a on pak koj je već spametneše narave, sada počne skakati i vesel je. Sa tēm pse i osobiti nemir obide, tak da ležati nigde nemreju dugō, otide iz hiže, ostavi doma, ali opet nazad dojde. Koj pes je k domu vučen, pak se najedenkrat tak potepati počne, moremo reći, da bude osteklil.

Stekli pes zgubi apetita, neče nikakve hranē jesti, nego zemlju, slamu, dlaku i drugo kaj takvoga, kaj je nē moći precerati poždere. Skerije se, kmična mesta išče, ne laja i navēk mrči. Zatem pak ostavi doma, bez cilja se sēm tam poteplje i med tem bi vgriznul sve, kaj mu na put opadne. Dlaka mu gori stoji, jezik mu vun visi iz zub, slinē curiju i repa pod noge potegne. Hoče vgriznuti sve i svakoga, i svojega gazdu takaj. Nazadnje pak med krči se pretegne.

Pri onih, koje je stekli pes vgrizel, bolest 20—40 negda i više dnevoj redovito stoji i samo onda vudri vun. Ali naj ne čekaju, dok bi vun vudrila. Naproti, kak je koga vgrizel pes ili pak druga stekla živina, taki je to treba vraćiti. Najzvrstneše vraćenje je to, kada koje je Pasteur zvani glasoviti francuski znanec znašel: betežnoga sa jednim vračtvom včepi, koje onda na nikaj dēne gifla steklosti. Vu našoj domovini je vu Budapešti postavila vlada takov Pasteur zavod vu koj iz čeloga orsaga pošleju betežne, koje je stekla živina vgrizla. Ako je vgrizjenoga nē moći gori poslati, tak se onda k staromu vračtvu moramo pomoljiti. Vu takvim slučaju sledeće moramo činiti. Vgrizjenou stran pustimo krvaviti (ako je treba ranu na vekše moremo napraviti) i sa slanom vodom operimo. Ako je rana na nogah ili na rukah, onda ober rane moramo istu dobro zvezati. Ako ga doktora taki nē naj nikaj ne čekamo, nego taki naj zežgemo ranu sa žerećim željezom, ovo vu ranu držimo i nekoju sekundu tam držimo. Ako pak bi rana na takvim mestu bila gde željezo nebi bilo prilično, (napriliku na črevu ili poleg oka) tam zežgimo ranu ili sa autimom kislinom (butirom autimonium) ili pak sa vitriolom. Sve to je zato, da se pripreči, kaj bi se stekle živine slinē vukov potegle. Zato se od ničesa nesmemo plašiti, kaj bi to moglo priprečiti. Jer tu se od čovečjeg života govori, kaj je već onda nē moguće, ako ostekli. Vu tēm slučaju velikim mukam i sigurnoj smrti gleda vu oči.

— F. —

Spomenik Zrinyiev.

Vu denešnjim broju izkažemo dare, koje su iz Vasvármegyje, tak zvane Felső-Eőr občine poslali na Zrinyiev spomenik. Njim i gosp. Fejér Józsefu, grofovskomu mērniku, koj je svojimi poznanici vu Felső-Eőr poslat Poziv vu poslu spomenika Zrinyia, se lēpo zahvaljujemo ovdi.

Dužni smo hvajju našu očitovati na dalje gosp. dr. Marcius Józsefu iz Hraszniga (Štajerska), koj kakti medjimurski sin, ne se je spozabil vu tudjij zemlji iz nas i od spomenika Zrinyia.

Trideset i osmi izkaz.

Hrabovszky István	Felső-Eőr	4 k.
Dezse Gyula	"	4 k.
Laki János	"	2 k.
Koczor Frigyes	"	2 k.
Frankl Miksa	"	2 k.
Dr. Kasper Sándor	"	2 k.
Dr. Stamm Lajos	"	2 k.
Gneth Gyula	"	1 k.
Tuboly Lajos	"	1 k.
Lauringer István	"	1 k.
Dunst János	"	1 k.
Hámon Ferencz	"	1 k.
Dr. Lichtig Gyula	"	1 k.
Dr. Hauber Pál	"	1 k.
Moinár Sándor	"	1 k.
Köhler János	"	1 k.
Dr. Marcius József Hrasznigg		10 k.

Ukupno 37 k. 00 f.

Izkaz prošloga broja 2415 k. 11 f.

Sveskupa 2452 k. 11 f.

Trideset i deveti izkaz bude sledil vu sledećim broju naših novin.

KAJ JE NOVOGA?

Tajni slučaj smrti.

Iz Nyitra Zsámbockréta javiju jednim novinam sledeći slučaj: Hlavna Márton nadzornik rešta vu Lipótváru je dimo išel k svojoj rodbini vu Pásztó. Kad se je nazad peľjal je vun opal iz kočije vu jeden jarek, gde su ga za tri dni mrtvoga našli onud hođeći. Vu toj stvari jako teče iztraga.

Ljubav.

Na cugu, koj je iz Budapešte vu Székes-Fehérvár išel se je streljil Ónody Béla kr. ug. füzenc nadzornik. Nesrećnoga čoveka je ljubav natrerala vu smrt.

Željeznička nesreća vu Ruskoj.

Vu Ruskoj blizu Charbin varaša se je strašna željeznička nesreća pripetila. Dva cugi su se skup tresnuli. Osemnajst kinezerov i osem rusov je življenje zgubilo. Dva su zmrzli.

Papa je betežen.

Sv. otec papa, kak više novinah pišuju je jako betežen. Njegovi doktori veliju, da se od nesreće svaki čas moremo bojati.

Smrt dečinja.

Iz Szegedina nam pišuju, da tak zvani Németh István iz svojum tuvarušćom otišli su na delo, doma ostavili troji dece, koje su vu hižu zaperli. Ova mala deca počela su se z šibicami igrati. — Kuhnje pako slamom bila napunjena, koja se od šibic vuže i tak su vu plamnu 2 let star dečec i tri leta stara pucka zgoreli, a 4 let star dečec pako ognju goreće rane podnašati mora.

Nesreća.

Nelson zvana englezka velika ladja na morju, gda je iz Skotske vu Kvensland pivala, vu velikim vihru se je vtonula. Dvadeset i osem mornarov se je vtopilo.

Za devojku kršćeni dečak.

Sad ne davno vu Pilsena kolodvoru primili su jednog 19 let staroga dečaka, koj je za Mariju bil kršćeni i koj još dan danas vu ženskoj opravi bil oblečen. Žandarstvo je to zazvedavalo, da kakoj je to moguće, dapače njegov otec je njega takajše za

pucu držal. Vu celoј familiji jedinaј materi samo bilo je poznata ova vkanjlivost. Ar ona je dala krstiti svojega sina za pucu, da zakaj je to učinila? Nato gledeć tim se branila, ar vre ima dva sina i jako bi volila, da ima i jednu pucu. I kad se je tretji sin narodil, dokončala vu sebi, da njega bude za pucu odhranjivala i tak je i učinila.

Prevretnost prama cugu.

Vu tak zvanom mestu Rajna, zloćinci prevzetnost su činili prama cugu. Jedino božjoj svemogućnosti moći zahvaliti, da se vekša nesreća ni pripetila. Kad je cug proti sv. Tomašu išel vu II. klasa vagon su zloćinci iz revolvera pucali, na sreću nikoga nisu ranili. Komaj, da su se putniki vu vagonu malo umirili, za nekuliko minut vlak iz šinjah van skoći. Nekoji nepoznati zloćinici na šinje su železne falate nadevali. Nekoliko vagonov se izdrobilo, na sreću smrt se vendar nikomu ni pripetila. Niti pojema nemaju zloćincem, koji su ovo prevzetnost vu činili.

Biškup i popěvaćica.

Wolafka Nándor biškup Sayer Ilonki je jednu vnogu vredno s dragimi gđungji nakinčeno sveto čislo prikazal, koje je biškup donesol sobom iz Rima i koje je s tom prilikom takaj blagoslovil. Sayer Ilonka je bila budinske »Erzsébet« opaticah samostana »kloštra« učenica, i kada je prije 9 godinah Wolafka biškup tam mesu služil, is koruša iz med popěvajućih devojćakah pozornoga vućini jeden čist i vugoden glas. Wolafka je želel bil poznati ovo delinske mladosti nedužno rumenog lica divojćicu s dostojanstvenim spomeniku se žnjom bavil, kad je pako odhadjal ovak se njoj sprica. Mala moja pucica iz vas negda još glasovita popěvaćica bude. Biškupa prorocanstvo je izpunjeno, sada kad se Sayer Ilonka vu Debrečenu vu kazalištu (teatru) svojim popěvanjem producerala, Wolafka biškupu odmah na upade vugoder i čist glas samostana učenice. Rečeni, ili imenuvani prikaz s ovimi rećmi pređal je primadonici. Ufam se gospodićna, da njihovo čudoredno odhranjivanje, koje su vu samostanu opaticah zadobili nije pokvarjeno od teatričkoga zraka, zato dragovoljno budu prijeli ovoga prikaza. Sayer Ilonka s ronjenjem suzah prime podeljeni prikaz.

Zgoreta deca.

Vu Hetēnju prošastnu subotu iliti novembra meseca 30 dana opet se je pripetila ognjena nesreća. Više onoga sela gospodarov na on dan krmļenjuke svoje jesu klali. Vu ondašnjem mestu takova navada biva, da svoje zaklane krmļenjuke iz van sela vu jednom na to odredjenom mestu, smodju, da kako za taj posel se slama trebuje ar samo tak moći svrhu postići. Naravsko detcu ovo delo zabavlja, kada njihovi stareši krmļenjuke svoje na ognju simo tamo obraćaju. Pozovršenom poslu domom idu, nego deca pri gorućoj slami ostanu i počeli jesu preko nje skakati, ovo se njim dopalo, nego za kratko vrēme njihove zabave žalosten konec je vućinjen, ar med skakanjem 9 let staroj Bálint Erzsiki se oprava vuze, kaj Sikora Ágnes spazi i na pomoć priteče, da na njoj vidjenoga ognja pogasi, ali šalibože i njezine oprave poprime se plamen i sebi na najveću nesreću plaćući i kričeć za pomoć, dimo bežećim na telo njihovim vsa oprava plamnom postane. I vre na putu vu strahovitaj muki movale su smrt podnesti, mužkoga spola deca to nesreću vi-

deći od straha odbežale jesu, tak su bili oslobodjeni spodobne nesreće. Žandari su pogodili istragu protiv onih ljudi, koji ognja čisto pogasili nisu, a oni su bili krivi celog ovog nesreći.

Nepazljivo baratanje petriolioma.

Nezgovornu nesreću javljaju nam iz Bóbró obćine. Schram Hermína vdovica, koja je sama stanovala služkinjom, čekajuća dimo svoga sina, zapovedala je svojoj služkinji vu hiži visećega lampaša neka našge. Kak je služkinja lampaša popravljala, iz nemada odkapci se lanec i gorući lampaš Sramnovice na glavu opadne. Razlejanoga petriolioma plamen oprave se prime. Fanuška Žuzana hotela je svoju gospu braniti, opravu iz žnje trgati, s kojom prilikom njezina oprava počela takaj goreti. Osim ove dvojice nikoga ni bilo vu hiži. Služkinja s gorućom opravom na vulicu beži, pak za pomoć kriči. Iz vulice je više ljudih nutri došlo braniti gospoju, neg onda je već kesno bilo, a sirota nva zgorela na podu ležala, da pače pod njom tepih postelina već počela goreti. Izkupleno ljudstvo ognja su pogasili, nego siromašna Sramovica je već mrtva bila. Iz lužkinje su još na vulici goreću opravu do li strgali, ali zato na svojem telu takove rane ima, da čudobožje bude, ako živa ostane. Kad je ogenj već čisto pogašen bil, onda stupi vu hižu Schram József stare gospesin ali mater svoju je vre mrtvo našel.

Matuzelema obitelj.

Iz Merana nam pišeju, da blizu Sena obćine živi 8 brat i sester, kojim još živućim ljetah ukupno 629. 11 mesec vćini. Najstareši Mátyás je 87 let, 3 mesece i 11 dni star Marica 85 let 5 mesec i 2 dni stara. József 82 leta, 11 meseci i 28 dni star. Juraj 79 let, 3 mesece 10 dni. János 77 let 3 mesece, 28 danov. Mihály 75 let, 3 mesece i 4 danov. Janica 73 let 5 mecec i 9 dni, i nazadnj Erzsébet naj mlajša 67 let 11 mesec 19 danov stara. Poprillki dakle svaki bi imal biti star 78 let, 7 mesec i 15 dni. Medju ovimi brati i sestrami nikaj se nepozna starost, ali da bi nje na telu kakova slaboč mučila, po takvim načinom imaju se nadjati, da svaki 100 let starosti doživet bude.

Deák Ferencz od ženitbe.

Eötvös Károly glasoviti pismovnik nam pripoveda vu svojih knjigah, da za ono vreme, kad se je Deák navadno vu letnoj dobi vu Balaton Fűredu zabavljaj, čeli tučet neoženjenih starih junakov se je skup spravilo, koji med sobom dišputavali se jesu otom, da koj je fineši človek, koj se oženi, ali koj si ne vzeme ženu?

Nikak su se ni mogli pogoditi, da koj bi imal prav. Na pamet njim dojde, da pošleju poslanike k mudromu Deák Ferenczu, naj njim ovo pitanje razložje. Deák Ferencz smejući je poslušal njihovo pitanje. Pitanje, veli s jedne strani malo istine zadržava vu sebi; a strani pako malo smešno. Dakle nija nemrem drugacišega odgovora dati. Pak njim takovo odgovora dade: Pošten človek se oženi, a spameten pako ni.

Sv. otače pape prlatelj je vumrl.

Iz Rima nam pišeju, da XIII. Leo pape jeden jako stari i drago mili prlatelj vu 104 letno dobi je tam vumrl. Felice Pacelli od malte direktor se zval, kojega tak rekuć čeli Rim poznal, on si je svoje oči na vekove-

ćino zatvoril. Ovaj starac je najzaufaneshi človek bil sv. otače papi, ova dvojica jako duge su vremena vu vatikana vrta drvetjem sencu s povoljnimi spomenki su sebi vreme kratili. Pred jedno leta dana je počel Pacelli betegovati, i od onoga vremena nije mogel više iz svoje hiže iti. Prije petimi dani si je vu postelu legel i tom bez nikakve muke dušu izpuštil. Pacelli Felice najstareši rimski purgar, tovaruščicu svoju stopram pred šestimi ljetmi je pokopal

Velika riba.

Vu Pancsovi je Lengyel János ribar jako veliku ribu vlovil vu Dunavi. Gđa je svoju mrežu hotel. vun potegnuti, nije mogel, nego više ljudi moral ta dozvati na pomoć. Gđa su mrežu vun potegnuli, našli su vu njoj jeden metercent žmehku »vizu« zvanu ribu. Stari ribari se nesećaju, da bi vu vodi Dunav tak veliku ribu gđa vlovili.

Tigriš vu Nógrádvarmegjiji.

Pisali smo vre o tom, da je vu Veszprému iz jednoga cirkusa jeden oroslan, pak jeden tigriš vušel. Višeput su ove zvčeri vidili ljudi, a ne zdavnja je tigriš jednu puču rezčehal. Vezda čujemo glas, da je vu Nógrádvarmegjiji ne daleko obćine Kandor vu sumi ov pobegejni tigriš. Burián Lajos išpan gospoćije se je sretal s njim. Burián Lajos imel je pušku sobom s kuglom nabitu. Sprožil je pušku na tu grabežljivu divju zvčer, ali ju nije mogel trefiti. Tigriš je odbežal prama obćini Mohor. Vezda svi puškaši ove okolice vadasiju na njega.

Krstitki vu kraljevskoj familli.

Ferencz Salvator nadhercega i Maria Valeria nadherceginje novorodjene kćeri kršćenje je novembra 23-ga bilo vu Valsee. Njegovo Veličanstvo kralj je takaj tam bil pri kršćenju. Novorodjena kći je na krstu Maria, Elisabeta, Terezia, Philoména, Ignatia imena dobila.

Željeznička nesreća.

Blizu Kölna se je velika željeznička nesreća pripetila. Dva ljudi su vumrli, pet njih je težko a sedemnajst pak lahko oranjenih.

Zgoreta fabrika.

Budapeštanska Prva Magjarska Gospodarstvenih mašinah fabrika vu vackoj vulici se je prošlog tjedna zažgala, te je zgorela. Kvar je veliki.

40 ljet vućitelj.

Vu Vasvármegjinskoj Szt.-Tamás obćini je Ormosi Ede ove dane obslužaval 40 ljetni jubileum svojega navučiteljstva. Njegovi farniki su ga prilikom toga lépo nadarili.

Ogenj na karminu.

Vu Vajda-Kamarás obćini je karmina bila pri Simon Ferencza hiži. Jedna vdovica je vumrla. Od velikoga kurenja se je vužgala hiža te je zgorela. Torkos Mihály, gđo je vu strehi zaspal je skorom zgorel. Komaj su ga oslobodili.

Žrtve megle.

Vu San-Francisko varašu su se San Salito i San Rafael zvane ladje vu velikoj megli skup tresnule. San Rafael ladja je takvu luknju dobila, da je za deset minut se vtopila. Na ladji je dvčesto putnikov bil, zmed kojih se je vnoغو vtopilo.

Od radosti se njoj je srde razpoćilo.

Pfeiffer Ignacza žena iz Dunapetele obćine je vu Balassagyarmat išla da bude tam na gostovanju svojega vnuka. Na gostovanju je omedjela i vumrla. Srdce nju je zaklalo.

Krvna osvčeta.

Vu Castrogiovani taljanskoj obćini je Virgi zvanog kapelana zaklal Tarmine sekretar. Ubojnik se je sam javil pri oblasti. Tu je povedal, da je kapelana jedna rodbina pred nekojim ljetom zaklal jednoga njegovoga rodjaka, a zatem pak je odbežal. Tarmena je odlučil, da bude krvnu osvčetu on zvršil pak zato je stupil za sekretara, jer je tak mislil najleži zvršiti svoj čin.

Mlaka, koja nčma dno.

Znamenitu mlaku su znašli vu Francuskoj poleg Pure varaša. Jedna mlaka (jezerišće) je tam, nad kojoj su već zdavnja opazili, da je svigdar topleša, kak zvunašujji zrak. Nezdavnja su čelu mlaku previziterali, i onda se je samo znašlo, kak je znamenita. Najme sa težinom su nikak nč mogli dojt na dno mlake. Misliju, da ova mlaka svoju toplinu od sredine zemlje dobiva.

Tat-inoš.

Károlyi László barbirski inoš je sigurno se navoljil vnoغو podbrivanja pak je zato od svojega gazde Mikk Szillárda za 13 korun vrćdnosti svakojačke stvari vkral. Ali su ga prijeli.

Vu štacun su vdrli.

Vu Mura-Szilvágy obćini su nepoznani krvice vu štacun Skvorcz Istvána vdrli po noći te od onud 29 korun gotovih penez i za 54 korune vrćdnosti robe odnesli. Krivce iščeju.

Kokoši je vkrala.

Vu Felső-Pusztafa obćini je Junger Teréz dobro prirćdkila Štefuljove kokoši. Okolo 13 kokoših je vkrala. Ali se je i vlovila, pak sada, . . . oh neje pečenku, nego je vu reštu.

Ogenj.

Prošloga meseca 30-ga je ogenj bil vu Kottori obćini. Zažgala se je hiža Varga Dore. Samo izvućenim ognjogascem je moći zahvaliti kaj se je vekša nesreća nč pripetila. Hiža je nč bila assekurirana.

Gabona árak. — Člena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	15.00 —
Zab	Zob	14.00 —
Rozs	Hrz	11.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.40 —
» » ó	» stara	00.00 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	13.00 —
Sárga » »	» žuti	10.00 —
Vegyes » »	» zmčšan	10.00 —
Lenmag	Len	24.00 —
Bűkköny	Grahorka	13.50 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Legjobbajk saját nemükben a

MAGGI

élelmiszerek.

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak.

Maggi izesítésre
 minden leves-, bouillon-, mártás-
 s főzeléknek stb.
 meglepően jó ízt kölcsönöz.
 Néhány csöpp elegendő.
 Üvegecskében 50 fillertől kezdve.

FRANZIA LEVESEK

egy tábla ára 15 fillér
 és elég 2 adag erős, könnyen
 emészthető,
 egészséges leveshez,
 mely csupán viz hozzá
 vételével néhány
 perc alatt előállítható.
 19 különféle fajtában.

ERŐLEVES-TOKOK

ára 20 fillér.
 1 tok elég 2 adag leg-
 finomabb erőleveshez,
 mely csupán forró vízzel
 leöntve, minden további
 hozzátétel nélkül, azon-
 nal előállítható.

Egy kisérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden fűszer-, csemege-kereskedésben és drogueriában kapható.

Butor eladás!

Folyó hó 16. 17 és 18-ik napján az iskola utcában, Neu-wirth féle házban **három szobára való butor, egy zongora és teljes konyha berendezés** eladása céljából magán árverés fog tartatni, melyhez a venni szándékozók meghivatnak.

612 1-1

6081 tk. 901.

Póthirdetmény.

A perlaki kir. bíróság, miut tkvi. hatóság közhírré teszi, miszerint a muraközi tkpénztár csáktornyai czégnak Goricsánecz György vulláriai lakos végrehajtást szenvedő elleni 244 k. s jár. iránti végrehajtái ügyében 5027 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a vulláriai 10 j. sz. tkjvben felvett 295/b hrsz. ingatlanra 252 k. az u. azon tkjvben felvett 342/b hrsz. ingatlan 502 k.

a vulláriai 127 sz. tkjvben felvett 2261/b hrsz. ingatlanra 204 k. s a vulláriai 59 sz. tkjvben felvett legelő s erdő illetmény 1/4 része 37 k. 50 f. kikiatási árban Vullária községhezához

1901. december hó 31-ik napjának d. e. 10 órájára kütözött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §-a alapján a csáktornyai tkpénztár végrehajtató érdekében is 1373 k. tőke követelése s járuléki kielégítése végett megtartatni fog.

A kir. bíróság, mint tkir. hatóság Perlakon, 1901. nov. 12-én.

Hirdetmény.

Alulírott vendéglősnek Mura-Szt.-Máton mellett Ormos községben utmelletti kitünő forgalmu

korcsma üzlete,

mely ennek és *szatócs üzletnek* igen alkalmas, ezekhez szükségességekkel felszerelve örök áron azonnal eladó.

Vevők a tulajdonossal bármikor érintkezhetnek.

Premecz József

korcsmáros.

613 1-4

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható befőzészéssel alkalmazhatók készvényed, csuszal és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt becsatláskoróvatosak legyenek és csakis orvoti üvegeket dobozokba, „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f. tk. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Forgatár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

I. Richter F. Ad. és tarse,
 csuszal és kész. szállítók.
 Rudolstadt.

601. 3-28

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
 A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajtkában fajtisztán, teljes jótállással

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.
 Uradalmaknak, községeknek három évi **törlesztésre is adatik.**

Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 firt.

Diócssemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu **tőárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet** kap ezzel, ki azt címre ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznosra fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesben áll, **kik rendelti semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenki-nek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep”, Nagy Gábor, 579 7-20 Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak!

Pollák Bernát

órás és ékszerész Varazsdon.

*** Ferencz József-tér, az új takarékpénztári épületben. ***

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra, arany-, ezüst- és chinai-ezüst-áru

raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Legolcsóbb árak!

Svájci zsebórák raktára!

Ajándéktárgyak nagy választékban!

582/901. **Arverési hirdmény.**

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alsó-lendvai kir. bíróság 1901. é. Sp. II. 320/7. sz. végzése következtében Petrik Gyula alsó-lendvai ügyvéd által képviselt Ollándi Samu bar.-szl.-lőrinczi lakos javára Ollagarecz Antal és Sauter Antal Novákovcezi lakosok ellen 988 kor. 74 fill. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 4-én fogana-
tosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 630 kor. becsült övelkező ingóságok, u. m.: 1 bika, 1 csikó, 1 tehén, 1 pajta, 1 szekér és 2 öl nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás-bíróság 1901. évi V. 698/1. számú végzése folytán 188 kor. 74 fill. tőkekövetelés, ennek 1900. évi november hó 5. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 98 kor. 95 fill.-ben bíróság már meg-
állapított költségek erejéig Novákovcezen végrehajtást szenvedettek lakásán leendő esz-
közlésére 1901. évi december hó 16. napjának d. e. 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
deközők oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség
esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingósá-
gokat mások is le és fölülfoglaltatták és
azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen
árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. ér-
telmében ezek javára is elrendeltetik. 611

Kelt Perlakon, 1901. november 24-én.

— Hol készíttessünk fényképeket? —

Csakis Siska Ignác fényképésznél Csáktornyan Erzsébet-tér

Ott van épített műterem, hol még a leborultabb időben is jó
világításu, kitünően sikerült, tartós, szép színű és igen
olcsó fényképek kaphatók.

! Hat darab készítésénél újabb 6 drb. ajándékképpen ingyen

minden utólagos reáfizetés nélkül!

A közlő Karácsonyi- és újévi ünnepekre ajánlom különösen

— **nagyított fényképeimet** —

(egész életnagyságig) kréta-, bromezüst és festett kivitelben és kicsinyített saját-arczkép-
belyegeket.

A n. é. közönség pártfogását kérve vagyok kiváló tiszte-
lettel.

Siska Ignác

fényképész.

615

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan

a legújabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,

— számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,

műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.

